

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปได้ว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแล้ว ยังไม่มีสาขาพรรคการเมืองครบ ๔ สาขาใน ๔ ภาค และต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตาม มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สรุปได้ว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศที่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ อีกกรณีด้วย กล่าวคือ หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๓) ให้ถูกต้องตามวิธีการที่หัวหน้าพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมือง ที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมของ นายทะเบียนพรรคการเมือง ปรากฏว่าพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงสิ้นปี ปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๓

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๑ และรับคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมืองรวมไว้ในสำนวน เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ พร้อมกับคำร้องของผู้ถูกร้อง นายสมส่วน ศรีนอก หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ แก่ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองทั้ง ๒ ประเด็นไว้ในสำนวน

LIRT

ในการแก้ข้อกล่าวหา พรรคชานาพัฒนาประเทศ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด
ดังนี้

ในประเด็นแรก

๑. ขอให้ยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ และขอให้มี
คำสั่งรับจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคชานาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “...เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้ง
การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง” ทั้งนี้ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย โดยพรรคชานาพัฒนาประเทศ
อ้างว่าพรรคได้จัดตั้งสาขาครบทั้ง ๔ ภาค ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ ถูกต้องตามระเบียบของพรรคทุกประการแล้ว แต่นายทะเบียนยอมรับการจัดตั้ง
สาขาของพรรคเพียง ๒ สาขาเท่านั้น ทั้งๆ ที่ควรจะรับรองทั้งหมด

๒. พรรคชานาพัฒนาประเทศขอผ่อนรับการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญโดยขอ
ระยะเวลา ๓ เดือน หรือ ๕๐ วัน เพื่อจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเอกสารของพรรคและสาขาพรรค สมาชิกพรรค
ให้สมบูรณ์และเรียบร้อยเพื่อพรรคจะได้ดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป

ส่วนในประเด็นที่สอง

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้กล่าวหาพรรคชานาพัฒนาประเทศว่า ไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ที่กำหนดให้
หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานของพรรคการเมือง ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา
ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน
เดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึง
เก้าสิบวันจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน นั้น

๑) พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้รับการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมือง
เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ยังไม่ครบปีปฏิทิน ทางพรรคตั้งใจเสมอว่า เมื่อครบปีปฏิทินแล้ว
จะต้องทำรายงานการดำเนินงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือปฏิบัติตามมาตรา ๓๕
อย่างแน่นอน ในขณะนี้ก็ได้เตรียมการดำเนินงานรวบรวมผลการดำเนินงานอยู่ เมื่อถึงกำหนดพรรคก็จะ
ยื่นรายงานทันทีโดยมิชักช้า

พรรคชานาพัฒนาประเทศ เข้าใจว่าพรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์เพราะพรรค
อยู่ในระหว่างการดำเนินงานตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

LIRT

พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองไป ๗ สาขา และนายทะเบียนพรรคการเมืองรับรอง ๒ สาขา เท่านั้น ซึ่งทางพรรคชวนาพัฒนาประเทศก็ไม่ทราบสาเหตุ ไม่รู้เหตุผล และก็ไม่เข้าใจจริงๆ อยู่ๆ ถูกร้องให้ยุบพรรค

อีกประการหนึ่งทางพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ยังไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาพรรคการเมือง จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่าใช้จ่ายรวบรวมจากสมาชิกที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ เงินที่ดำเนินการทางการเมืองของพรรคเป็นเงินส่วนตัวของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคทั้งสิ้น เมื่อพรรคได้เป็นพรรคการเมืองโดยสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ พรรคก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามทุกประการ

๒) พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ขอส่งแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองของพรรคชวนาพัฒนาประเทศในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๔ ที่ผ่านมามาตามความเป็นจริงตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งทางพรรคได้ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับทราบ เพื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจะได้ประกาศให้สาธารณชนทราบมาเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญด้วย

พรรคชวนาพัฒนาประเทศ และคณะกรรมการบริหารพรรคทุกท่าน มิได้มีเจตนาดำเนินการทางการเมืองไปในทางทุจริต แต่ต้องการสร้างพรรคการเมืองให้แข็งแกร่งและเจริญเติบโตเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังเอาเยี่ยงอย่างและได้ศึกษาหาความรู้จากนโยบายของพรรคการเมืองซึ่งสนับสนุนการที่ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญประกาศใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กรณีที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งยังไม่ครบในรอบปีปฏิทินและยังไม่ได้รับรองจากนายทะเบียนพรรคการเมืองครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาคนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน แต่โดยที่ข้อเท็จจริงพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ จึงจัดตั้งขึ้นมากกว่า

เก้าสิบวันจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ขอให้มีการสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากไม่ดำเนินการตาม มาตรา ๓๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

เมื่อได้พิจารณาข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องในคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาข้างต้นแล้วเห็นว่าข้อโต้แย้ง ของผู้ถูกร้องทั้งในเรื่องการที่นายทะเบียนไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคอีก ๕ สาขา และในเรื่องการไม่ จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแจ้งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างหลักฐานและเหตุผลของ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๕ กรณีมีเหตุที่จะ สั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุ ดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

